

Technische vragen

Van : Ilse van Vliet - PvdD
Datum vraag : 6 september 2026
Onderwerp : Vragen nav het onderzoeksrapport GHR rekenkamer
Commissiegriffier : Marnix Pons
Datum antwoord : 8 september 2026

Vragen:

1. Er wordt in het rapport gewerkt met schattingen. Hoe wil de gemeente het exacte aantal arbeidsmigranten in kaart brengen? En hoe wordt de betrouwbaarheid en actualiteit van deze data gewaarborgd?
2. De gemeente ontvangt 12,4 miljoen euro voor toezicht en handhaving. Hoe wordt dit budget precies ingezet?
In het rapport wordt vermeld dat er geen eenduidige regie is, dat er voornamelijk reactief wordt gehandhaafd, en dat er capaciteitsgebrek is. Hoe wordt dit capaciteitsgebrek aangepakt?
3. Welke maatregelen neemt de gemeente op dit moment om de positie en weerbaarheid van arbeidsmigranten te versterken?
Welke partijen zijn daarbij betrokken? Hoeveel middelen heeft de gemeente nu beschikbaar voor het helpen van arbeidsmigranten?
En hoeveel middelen stelt de gemeente beschikbaar om het advies van het rapport uit te voeren?
4. Wat is de reikwijdte van de opdracht en het budget van de gemeente aan Stichting Barka?
5. Kan bevestigd worden of het SNF-keurmerk een onafhankelijk keurmerk is. Zo ja, welke instantie of organisatie is verantwoordelijk voor de onafhankelijkheid en certificering?
6. Zijn er voorbeelden bekend van andere gemeenten die een succesvolle aanpak rondom arbeidshuisvesting hebben ontwikkeld die de gemeente Gouda kan overnemen? Is het rapport 'We merken er niets van' bekend: <https://flexwonen.nl/wp-content/uploads/2022/05/publicatie-We-merken-er-niets-van-mei-2022.pdf>
7. Wat zijn de gevolgen voor uitzendbureaus die geen SNF-keurmerk hebben en geen gehoor geven aan de benadering van de gemeente? Wordt er een sanctiebeleid gehanteerd, en zo ja, welke? Zijn er voorbeelden van eerdere handhaving of maatregelen tegen dergelijke bureaus?
8. In 2022 werd er nog geen bestuurlijke urgentie gevoeld voor dit probleem. Is er nu (in 2026) wel een bestuurlijke urgentie?
9. Voor een aanzienlijke groep EU-migranten die dakloos en verslaafd zijn, en niet terug kunnen naar hun eigen land of elders aan het werk

10. Is bekend welke Goudse bedrijven gebruik maken van arbeidsmigranten?

Antwoorden:

1. Er wordt in het rapport gewerkt met schattingen. Hoe wil de gemeente het exacte aantal arbeidsmigranten in kaart brengen? En hoe wordt de betrouwbaarheid en actualiteit van deze data gewaarborgd?

Het college onderschrijft de aanbeveling van de Rekenkamer om het inzicht in de omvang en huisvestingssituatie van arbeidsmigranten verder te verbeteren. Tegelijkertijd moet worden vastgesteld dat het vaststellen van een exact aantal arbeidsmigranten in de praktijk niet mogelijk is. Arbeidsmigranten kunnen geregistreerd staan in de BRP, in de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) of geheel buiten beeld blijven. Ook landelijk wordt geconstateerd dat gemeenten hierdoor geen volledig zicht hebben op de doelgroep.

De gemeente kan het inzicht verder vergroten door beschikbare databronnen beter te combineren, waaronder BRP-gegevens, RNI-registraties, uitkomsten van BRP-controles, signalen vanuit toezicht en handhaving, landelijke monitors en periodieke woonbehoefteonderzoeken.

Volledige zekerheid over aantallen blijft echter niet haalbaar. Daarom wil het college zich richten op het verbeteren van de betrouwbaarheid van de beschikbare gegevens en het periodiek actualiseren daarvan, zodat beleidskeuzes gebaseerd kunnen worden op de best beschikbare informatie.

2. De gemeente ontvangt 12,4 miljoen euro voor toezicht en handhaving. Hoe wordt dit budget precies ingezet?

In het rapport wordt vermeld dat er geen eenduidige regie is, dat er voornamelijk reactief wordt gehandhaafd, en dat er capaciteitsgebrek is. Hoe wordt dit capaciteitsgebrek aangepakt?

Het in het rapport genoemde bedrag betreft landelijke middelen voor toezicht en handhaving en is niet als afzonderlijk budget beschikbaar voor de gemeente Gouda.

Binnen Gouda worden toezicht- en handhavingstaken uitgevoerd vanuit verschillende teams en organisaties. Voor de uitvoering van de Wet goed verhuurderschap werkt Gouda samen met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas. De uitvoering van toezicht en handhaving ligt sinds 2025 bij de ODMH. De gemeente zet daarbij in op toezicht op woonomstandigheden, adresonderzoeken, handhaving van ruimtelijke regelgeving, brandveiligheid en naleving van de Wet goed verhuurderschap.

Het college herkent dat goede afstemming tussen betrokken partijen belangrijk is. De aanbevelingen uit het onderzoek worden betrokken bij de verdere doorontwikkeling van de gemeentelijke aanpak, waarbij ook wordt gekeken naar de organisatie van regie, samenwerking en capaciteit.

3. Welke maatregelen neemt de gemeente op dit moment om de positie en weerbaarheid van arbeidsmigranten te versterken?
Welke partijen zijn daarbij betrokken? Hoeveel middelen heeft de gemeente nu beschikbaar voor het helpen van arbeidsmigranten?
En hoeveel middelen stelt de gemeente beschikbaar om het advies van het rapport uit te voeren?

De gemeente zet op verschillende manieren in op het versterken van de positie van arbeidsmigranten. Voorbeelden hiervan zijn:

- registratie en voorlichting via BRP-huisbezoeken;
 - inzet van het landelijke informatiepunt Work in NL;
 - toezicht op verhuurders via de Wet goed verhuurderschap;
 - het meldpunt ongewenst verhuurgedrag;
 - ondersteuning van kwetsbare EU-burgers via Stichting Barka;
 - regionale samenwerking rondom opvang en ondersteuning.
- Hierbij wordt samengewerkt met onder andere maatschappelijke organisaties, regiogemeenten, de ODMH, werkgevers, huisvesters en het Rijk.

Voor arbeidsmigranten is op dit moment geen afzonderlijk integraal beleidsbudget beschikbaar. De bestaande activiteiten worden bekostigd vanuit verschillende programma's en budgetten.
De aanbevelingen uit het onderzoek worden momenteel betrokken bij verdere beleidsontwikkeling. Over eventuele aanvullende middelen en de uitvoering van specifieke aanbevelingen moet nog besluitvorming plaatsvinden.

4. Wat is de reikwijdte van de opdracht en het budget van de gemeente aan Stichting Barka?

De inzet van Barka wordt bekostigd vanuit de regionale samenwerking binnen de maatschappelijke opvang. Barka ondersteunt kwetsbare EU-burgers, waaronder arbeidsmigranten die dak- of thuisloos dreigen te raken of al zijn geworden. De werkzaamheden bestaan onder meer uit:

- outreachend werk;
 - begeleiding naar zorg, werk of inkomen;
 - ondersteuning bij terugkeer naar het land van herkomst indien gewenst;
 - het versterken van zelfredzaamheid.
- De inzet van Barka richt zich niet uitsluitend op arbeidsmigranten, maar op kwetsbare EU-burgers in bredere zin.

De subsidie 2025 was € 118.280.

De voorlopige subsidie 2026 is € 137.016,00.

5. Kan bevestigd worden of het SNF-keurmerk een onafhankelijk keurmerk is. Zo ja, welke instantie of organisatie is verantwoordelijk voor de onafhankelijkheid en certificering?

Ja. Het SNF-keurmerk wordt beheerd door de Stichting Normering Flexwonen (SNF). Deze stichting beheert de norm voor huisvesting van arbeidsmigranten en houdt een openbaar register bij van gecertificeerde ondernemingen. Huisvestingslocaties worden periodiek geïnspecteerd en gecontroleerd op naleving van de norm. De inspecties worden uitgevoerd door onafhankelijke inspectie-instellingen die door de Raad voor Accreditatie geaccrediteerd zijn en door SNF zijn gecontracteerd. Het SNF-keurmerk is daarmee een onafhankelijk privaat kwaliteitskeurmerk.

6. Zijn er voorbeelden bekend van andere gemeenten die een succesvolle aanpak rondom arbeidshuisvesting hebben ontwikkeld die de gemeente Gouda kan overnemen? Is het rapport 'We merken er niets van' bekend: <https://flexwonen.nl/wp-content/uploads/2022/05/publicatie-We-merken-er-niets-van-mei-2022.pdf>

Ja, het rapport *We merken er niets van* is bekend en biedt waardevolle inzichten in succesvolle vormen van huisvesting en beheer van arbeidsmigranten. Daarnaast zijn er verschillende gemeenten die de afgelopen jaren ervaring hebben opgedaan met beleid voor arbeidsmigrantenhuisvesting. Zo heeft de gemeente Westland een uitgebreid beleidskader ontwikkeld met grootschalige woonvoorzieningen, kleinschalige huisvesting bij bedrijven, actief registratiebeleid en duidelijke kwaliteitseisen voor huisvesting.

Het college merkt daarbij wel op dat veel van deze voorbeelden afkomstig zijn uit gemeenten met een andere economische structuur dan Gouda. Gemeenten zoals Westland, Venlo en Horst aan de Maas kennen een grote concentratie van arbeidsintensieve sectoren, zoals glastuinbouw, logistiek en agrofood, en hebben daardoor te maken met aanzienlijk grotere aantallen arbeidsmigranten en een andere huisvestingsopgave.

Gouda is geen gemeente met een vergelijkbare concentratie van werkgelegenheid voor arbeidsmigranten. Hierdoor zijn niet alle elementen van deze aanpakken één-op-één toepasbaar. Wel kunnen op kleinere schaal waardevolle lessen worden getrokken uit onder andere de aandacht voor goed beheer, duidelijke kwaliteitseisen aan huisvesting, registratie, informatievoorziening aan arbeidsmigranten en samenwerking met werkgevers, huisvesters en maatschappelijke partners.

Het college volgt deze ontwikkelingen en praktijkvoorbeelden en betreft relevante lessen bij de verdere ontwikkeling van het lokale beleid.

7. Wat zijn de gevolgen voor uitzendbureaus die geen SNF-keurmerk hebben en geen gehoor geven aan de benadering van de gemeente? Wordt er een sanctiebeleid gehanteerd, en zo ja, welke? Zijn er voorbeelden van eerdere handhaving of maatregelen tegen dergelijke bureaus?

Het ontbreken van een SNF-keurmerk is op zichzelf geen overtreding van wet- of regelgeving en vormt daarom geen zelfstandige grondslag voor gemeentelijke handhaving. Het SNF-keurmerk is een privaat keurmerk en geen wettelijke vergunning.

Gemeenten beschikken daarnaast niet over alle instrumenten om op te treden tegen misstanden rondom arbeidsrelaties, uitzendconstructies of mogelijke arbeidsuitbuiting. Hiervoor zijn met name andere instanties, zoals de Nederlandse Arbeidsinspectie, verantwoordelijk.

De gemeente kan wel optreden wanneer sprake is van overtredingen binnen haar eigen bevoegdheden, bijvoorbeeld bij strijdig gebruik van gebouwen, overbewoning, brandonveiligheid of overtreding van de Wet goed verhuurderschap. In dergelijke gevallen kunnen bestuursrechtelijke maatregelen worden ingezet, zoals een last onder dwangsom of bestuursdwang.

Juist omdat gemeenten niet altijd voldoende mogelijkheden hebben om rechtstreeks op te treden tegen malafide uitzendbureaus, werkt het Rijk aan een stelsel van verplichte toelating en certificering van uitzendbureaus. Hiermee moet het eenvoudiger worden om malafide partijen van de markt te weren.

Het college blijft signalen van mogelijke misstanden doorgeven aan de daarvoor bevoegde instanties en werkt waar nodig samen met regionale en landelijke partners.

8. In 2022 werd er nog geen bestuurlijke urgentie gevoeld voor dit probleem. Is er nu (in 2026) wel een bestuurlijke urgentie?
Politiek-bestuurlijke vraag.
9. Voor een aanzienlijke groep EU-migranten die dakloos en verslaafd zijn, en niet terug kunnen naar hun eigen land of elders aan het werk
Deze vraag is onvolledig.
10. Is bekend welke Goudse bedrijven gebruik maken van arbeidsmigranten?

Bij de gemeente is geen volledig overzicht van welke bedrijven gebruik maken van arbeidsmigranten en zo ja, hoeveel. Uit onze reguliere bedrijfscontacten weten we dat in ieder geval bij Compaxo en Gouda Refractories arbeidsmigranten werken.